Akut Nöroloji Hayatta Kalma Kılavuzu

Editörler
Catherine S. W. Albin • Sahar F. Zafar

Akut Nöroloji Hayatta Kalma Kılavuzu

Yatarak Tedavi Gören Hastalar ve Nöroloji YBÜ için Pratik Bir Kaynak

Çeviri Editörleri
İsmet Murat Melek
Zaur Mehdiyev
Cansu Uzunoğlu
Fatma Ger Akarsu

Çeviri Editör Yardımcıları
Turay Mutlu
Meral Öksüz

Springer

Hipokrat Yayıncılık

© Hipokrat Yayınevi 2025

ISBN: 978-625-6169-39-5

Tüm hakları saklıdır. 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri yasası gereği; bu kitabın basım, yayın ve satış hakları Hipokrat Yayınevi'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bölümler içinde kullanılan resim ve bilgilerin sorumluluğu o bölümün yazar(lar)ına aittir.

Orjinal Eser Adı
The Acute Neurology Survival Guide

Copyright © **2022** of the original **English** language edition by Springer Nature Switzerland AG,
Original title: "**The Acute Neurology Survival Guide", by Catherine S.W. Albin and Sahar F. Zafar**
Türkçe Basım: TURKISH Language Edition Published by Hipokrat Yayınevi, Copyright © 2025

Orjinal Eser Yayıncısı
Springer

Orjinal ISBN
978-3-030-75732-8

Editörler
Catherine S.W. Albin
Sahar F. Zafar

Çeviri Eser Adı
Akut Nöroloji Hayatta Kalma Kılavuzu

Çeviri Editörleri
Prof. Dr. İsmet Murat Melek
Uzm. Dr. Zaur Mehdiyev
Uzm. Dr. Cansu Uzunoğlu
Uzm. Dr. Fatma Ger Akarsu

Çeviri Editör Yardımcıları
Dr. Turay Mutlu
Dr. Meral Öksüz

Grafik-Tasarım
Hipokrat Grafik Tasarım

Baskı - Cilt
Sözkesen Matbaacılık
İvedik Organize 1518. Sokak Matsit İş Merkezi No: 2/40
Tel: (0312) 395 21 10 - Yenimahalle / Ankara

Hipokrat Yayıncılık
Süleyman Sırrı Cad. No:16/2 Sıhhiye
Phone: +90 312 433 03 05 Ankara/TURKEY
www.hipokratkitabevi.com

Önsöz

Nöroloji, beyin cerrahisi veya yoğun bakım tıbbı alanında eğitim gören asistanlar ve hatta deneyimli uzman hekimler için, nörolojik acil durum geliştiren hastaların bakımı belki de en büyük zorluktur. Acil serviste, nöroloji servisinde, tıbbi veya cerrahi yoğun bakım ünitesinde veya özel nöroloji yoğun bakım ünitesinde karşılaşılsa da, akut nörolojik rahatsızlıkları olan hastalar, klinisyenin nöroanatomi ve nörofizyoloji konusunda kapsamlı bilgiye dayanan karmaşık nörolojik tanı yöntemlerini yorumlayarak hızlı tedavi kararları almasını gerektirir. Pratisyenler sadece nörolojik sendromları tanımak ve hızlı bir şekilde lokalize etmekle kalmamalı, aynı zamanda nörolojik hastalıklar ile eşzamanlı sistemik hastalıklar arasındaki karmaşık etkileşimleri de anlamalıdır. Ayrıca, her ay gelişen bilimsel literatürü takip etmeleri gerekir. Bu literatür, baş döndürücü bir dizi tedavi seçeneği ve sürekli değişen protokollerle sonuçlanır ve bu da bireysel hastalarda uygulanması zor olabilir.

Sadece 400 sayfada, okuyucu Dr. Casey Albin ve Dr. Sahar Zafar'ın yazdığı Akut Nöroloji Hayatta Kalma Kılavuzu'nda tüm bunlara ve daha fazlasına hızlı bir şekilde erişebilir. Beyin sapı anatomisinin incelemesinden, kritik durumdaki nörolojik/nöroşirürji hastalarında sık görülen akut nörolojik durumlara ve tıbbi komplikasyonlara yönelik kısa ve öz pratik yaklaşımlara, inme tedavisinde yapılan önemli denemeleri özetleyen tablolara, antitrombotik, antiepileptik ilaçlar ve antikoagülan tersine çevirme ajanlarına ilişkin faydalı tablolara kadar, bu kitap klinisyenlerin nörolojik acil durumları güvenle teşhis ve tedavi etmek için ihtiyaç duydukları her şeyi içermektedir.

Acil nöroloji ve nörolojik yoğun bakım konusunda birçok mükemmel ders kitabı vardır, ancak bu kitap kadar açık, özlü ve pratik bir şekilde bu kadar çok bilgi, birikim ve deneyim sunan ve aynı zamanda refleks çekici, kalem ışığı ve stetoskop için yer kalacak şekilde "nöro çantanıza" sığan çok az kitap vardır. Ben bu olağanüstü kaynağı kesinlikle çantamda taşıyacağım.

Aaron Berkowitz, MD, PhD

Önsöz

Akut Nöroloji Hayatta Kalma Kılavuzu'nun tarihi 5 yıl öncesine, 2016 yılına kadar uzanıyor. O yıl, nöro-yoğun bakım ünitesinde asistanların eğitim deneyimini iyileştirme konusunda ortak bir ilgi alanımız olduğunu fark ettik.

O zamanlar, ben (Sahar) nöroloji yoğun bakım ünitesinde ilk görevime yeni başlamıştım ve birçok stajyer ve asistan hekimin yapılandırılmış bir eğitim programı ve oryantasyona ihtiyacı olduğunu fark ettim. Bu ihtiyacı fark ederek, tıp ve hemşirelik yoğun bakım üniteleri müdürleri ve asistanlık programı müdürü ile işbirliği yaparak sistematik bir oryantasyon ve yoğun bakım programı geliştirdim.

Bu arada, ben (Casey) nöroloji ihtisasımın ilk yılını yeni tamamlamıştım. Ülkenin dört bir yanındaki asistanlar gibi, yılın çoğunu "uygulayarak öğrenerek" ve çeşitli bloglar, çevrimiçi oryantasyonlar, asistan çalışma odalarında bırakılan ders kitapları ve çeşitli Epik "nokta cümleleri" arasında gidip gelerek, makul bir değerlendirme ve sunum planı hazırladığımdan emin olmak için geçirmiştim, ancak nöbetlerim sırasında aklımda oluşan birçok soruyu pratik bir şekilde ele alacak merkezi bir kaynak bulamamıştım.

Klinisyen düzeyinde rehberlik kaynağının eksikliğini fark ederek, "NeuroICU Survival Guide" (Nöroloji Yoğun Bakım Ünitesi Hayatta Kalma Kılavuzu) adını verdiğimiz, merkezi ve kontrol listesi tabanlı bir "nasıl yapılır" kılavuzu oluşturmaya karar verdik. İlk versiyonu 2017 yılında nöroloji ihtisas programımız tarafından basıldı ve takip eden yıllarda nöroloji yoğun bakım ünitesinde çalışan stajyerler ve ileri düzey uygulama sağlayıcıları için temel kılavuz haline geldi.

O zamandan beri, eczacıların, asistanların, araştırma görevlilerinin ve APP'lerin yardımı ve tavsiyeleriyle içeriği önemli ölçüde genişlettik – yaygın yatarak tedavi sorunları ve rutin konsültasyon soruları ile ilgili bölümler ekledik – ancak hedefimiz her zaman aynı kaldı: her klinisyenin karşısındaki hastaya bakım sağlamak için bilmesi gereken her şeyi kapsayan, kullanımı son derece kolay, görsel olarak erişilebilir bir kullanım kılavuzu oluşturmak.

İçinde kontrol listeleri, puanlama sistemleri, profesyonel ipuçları, yararlı hatırlatmalar ve ilgili literatürün özetini bulacaksınız. Karmaşık konuları, sabahın 4'ünde veya 30 saatlik bir görüşmenin sonunda bile erişilebilir, anlaşılır öğrenme noktalarına dönüştürmek amacıyla 150'den fazla resim, grafik ve diyagram ekledik.

Bölüm I'de, ön hazırlık, sunumun yapılandırılması, nörolojik hastaların muayenesi ve birçok nöroloji hastasında elde edilen temel tanı yöntemleri olan BT, MRG ve EEG'nin yorumlanması hakkında somut rehberlik bulacaksınız.

Bölüm II ve III, vasküler ve vasküler olmayan yatarak tedavi gören hastaların bakımını ele alan, başlıca şikayetlere odaklanan bölümlerden oluşmaktadır. Bölüm IV, nöro-yoğun bakım ünitesinde nöroloji ve beyin cerrahisi hastalarının bakımına ilişkin temel konuları kapsamaktadır.

Bölüm V, sıkça başvurulan kaynakların kullanışlı bir biçimde derlendiği bir bölümdür: radyoloji görüntülerinde gördüğünüz şekilde düzenlenmiş beyin sapı bölümleri, dikkat edilmesi gereken yaygın ilaç-ilaç etkileşimleri ve antiepileptik ilaçlar (AED'ler) hakkında kapsamlı bir kılavuz.

Nöroloji ve beyin cerrahisi hızla gelişen alanlar olduğundan, her yıl bu karmaşık hastaların bakımını iyileştiren ve dönüştüren yüzlerce yeni çalışma yayınlanmaktadır. En son kılavuzları, terminolojiyi ve yayınları dahil etmek için her türlü çabayı gösterdik.

Bu çalışma, katkıda bulunan asistanlar, araştırma görevlileri, eczacılar ve APP'lerin özverisi ve kolektif uzmanlığı ve bu çalışmayı mümkün kılan deneyimli klinisyenlerin rehberliği olmadan mümkün olamazdı. Her bir yazarın katkıda bulunduğu zaman ve enerji için son derece minnettarız ve onların katkılarının bu kitabı daha güçlü hale getirdiğini kabul ediyoruz. Özellikle Dr. Aaron Berkowitz ve Megan Barra, PharmD'ye, içgörülü revizyonları ve düşünceli geri bildirimleri için teşekkür etmek istiyoruz; onların katkılarının değeri ne kadar vurgulansa azdır.

İster yeni başlayan bir klinisyen ister deneyimli bir sağlık hizmeti sağlayıcısı olun, Akut Nöroloji Hayatta Kalma Kılavuzu'nun yoğun bakım ünitesi, servisler, acil servis veya diğer akut bakım ortamlarında karşılaştığınız her hastaya verdiğiniz bakımı iyileştireceğini umuyoruz.

Saygılarımla,

Atlanta, GA, ABD — Catherine S. W. Albin

Boston, MA, ABD — Sahar F. Zafar

İçindekiler

Kısım I Kapsamlı Bir "Nasıl Yapılır" Kılavuzu

1 Nöroloji Servis Hastalarının Ön Değerlendirmesi ve Sunumu.....3
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Meral Öksüz, İsmet Murat Melek

2 Nöroloji Yoğun Bakım Hastalarının Ön Değerlendirmesi ve Sunumu 5
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Meral Öksüz, Duru Melek

3 Koma Muayenesi.....9
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Büşra Nur Balıkel, Ünal Balıkel

4 Akut Nörolojide Kranial Sinir Testleri 13
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Gonca Nur Boğa, Cansu Uzunoğlu

5 İnme ve Vasküler Anatomi 21
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Berke Bağcı, Zaur Mehdiyev

6 Bilgisayarlı Tomografinin (BT) Temelleri.....29
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Meral Öksüz, Şule Dalga

7 Manyetik Rezonans Görüntüleme (MRG) İstem ve Değerlendirmesinin Temelleri.....37
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Zeynep Deniz Koluş Yıldırım, Turay Mutlu

8 Transkraniyal Doppler Ultrasonografiyi Anlamak (TKD) 47
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Mert Şenol, İsmet Murat Melek

9 EEG Yorumlamaya İlişkin İpuçları ve Püf Noktaları 53
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Mehmet Eranil, Turay Mutlu

Kısım II Vasküler Nöroloji

10 Akut İskemik İnme – İlk Değerlendirme ve Yönetim.....61
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Aleyna Selin Şahin, Zaur Mehdiyev

11 Perfüzyon Görüntüleme 71
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Turay Mutlu

12 İskemik İnme: Kontrol Listesi 75
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Ayzıt Mantı, Fatma Ger Akarsu

13 İnme Değerlendirmesi – Temel Bilgilerin Ötesi 79
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Tolga Karabacak, Fatma Ger Akarsu

14 İskemik İnme: Diseksiyon 89
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Mustafa Erkim Pasin, Fatma Ger Akarsu

15 İskemik İnme: Semptomatik Karotis Stenozu (“Hot Carotid”).....95
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Yılmaz Ege Dinç, Fatma Ger Akarsu

16 İskemik İnme – İnme Sonrası Antikoagülasyon Yönetimi.....99
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Enes Ahmet Yüksektepe, Fatma Ger Akarsu

17 İnme Önlemede Seçilmiş Antiplateletler ve Antikoagülasyon 105
Catherine S. W. Albin ve Megan E. Barra
Çeviri: Batuhan Özerdem, Cansu Uzunoğlu

18 Akut Yönetim Stratejileri: tPA ve Mekanik Trombektomi Çalışmaları...109
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Tuğba Üzel, Zaur Mehdiyev

19 Venöz Sinüs Trombozu 117
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Fatıma Zehra Demirtaş, Cansu Uzunoğlu

20 Posterior Reversible Vazokonstriksiyon Sendromu (PRES) ve Reversible Serebral Vazokonstriksiyon Sendromu (RCVS) 123
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Ayşe Naz Altınsoy, Cansu Uzunoğlu

Kısım III Vasküler Olmayan Yatan Hastalarda Nöroloji

21 Mental Durum Değişikliği 129
Priya Srikanth
Çeviri: Turay Mutlu, İsmet Murat Melek

22 Bilinmeyen Beyin "Lezyonu" İçin Değerlendirme Çerçevesi 133
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Ebrar Betül Demir, Duygu Arslan Mehdiyev

23 İlk Nöbete Yaklaşım 137
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Sezin Yılmaz, Fatma Ger Akarsu

24 Sık Kullanılan AEİ'ler İçin Farmakoloji İpuçları 141
Megan E. Barra
Çeviri: Sezin Yılmaz, Fatma Ger Akarsu

25 Enfeksiyonel Ensefalit ve Menenjite Yaklaşım 145
Catherine S. W. Albin ve Megan E. Barra
Çeviri: Ezgi Çoraplı, Cansu Uzunoğlu

26 Non-enfeksiyöz Menenjitler 151
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Buğra Selluncak

27 İnflamatuar ve Otoimmün Ensefalit 155
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Beria Nur Ertuğrul, Turay Mutlu

28 Nöroanatomik Yerleşime Göre Enfeksiyon İncelemesi: İstem Yapma Kılavuzu 159
James Hillis ve Catherine S. W. Albin
Çeviri: S. Merve Özdemir, İsmet Murat Melek

29 Otoimmün Ensefalit Testleri 163
Juan Carlos Martinez Gutierrez ve James Hillis
Çeviri: Ömer Faruk Yıldız, Turay Mutlu

30 Yeni Başlangıçlı Güçsüzlüğe Yaklaşım 167
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Sena Aydın, Zaur Mehdiyev

31 Yeni Bir Demiyelinizan Lezyonun Değerlendirilmesi 175
Kathryn Holroyd ve Kristin Galetta
Çeviri: Rahime Firdevs Acar, Fatma Akçelebi Eldek

32 "Baş Dönmesi" Olan Hastaya Yaklaşım 179
Eric C. Lawson
Çeviri: Umur Alp Erdin, Cansu Uzunoğlu

Kısım IV NöroYBÜ

33 Kafa İçi Basınç: Teori ve Yönetim Stratejileri 187
Melissa Bentley ve Catherine S. W. Albin
Çeviri: Mert Atakan Benkel, Cansu Uzunoğlu

34 Eksternal Ventriküler Kateterlerin Yönetimi.....197
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Elif Çalışkan, Zaur Mehdiyev

35 Malign Orta Serebral Arter (MCA) Enfarktı 199
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Esra Kurt, Zaur Mehdiyev

36 İntraparankimal Kanama 205
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Buğra Selluncak

37 İntrakraniyal Hemoraji – Öncü Klinik Çalışmalar.....211
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Buğra Selluncak

38 Belirli Antitrombotiklerin Tersine Çevrilmesi 215
Catherine S. W. Albin ve Megan E. Barra
Çeviri: Ayten Ceren Erdoğan, Zaur Mehdiyev

39 Doğrudan Faktör XA İnhibitör İlişkili Kanamaların Durdurulmasına Yönelik Derinlemesine İnceleme.....221
Megan E. Barra
Çeviri: Mehmet Numan Çam, Zaur Mehdiyev

40 İntrakranial Hemoraji – Antikoagulasyonun Yönetimi 225
Juan Carlos Martinez Gutierrez
Çeviri: Nurbanu Toprakoğlu Tavukçu, Cansu Uzunoğlu

41 Subaraknoid Kanama – Diferansiyel.....229
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Fatma Nur Uğur, İnan Uzunoğlu

42 Anevrizmal Sak-Hastaneye Kabul ve Erken Yönetim 231
Christopher Reeves ve Catherine S. W. Albin
Çeviri: Hacı Asım Kılıç, Cansu Uzunoğlu

43 Subaraknoid Hemoraji Sınıflamaları.....233
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Mehmetcan Yeşilkaya, Fatma Ger Akarsu

44 Anevrizmal Subaraknoid Hemoraji (aSAH) – Günlük Yönetim İlkeleri....235
Christopher Reeves ve Catherine S. W. Albin
Çeviri: Ahmet Miraç Duranay, Fatma Ger Akarsu

45 Subaraknoid Kanama – Önemli Klinik Çalışmalar 241
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Sibel Dinç, Fatma Ger Akarsu

46 Travmatik Beyin Hasarı 245
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: İrem Ceyda Bildik, Zaur Mehdiyev

47 TBH'da Çalışmalar.....251
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Yağmur Saray, Zaur Mehdiyev

48 Kardiyak Arrest Sonrası Nöroprognoz ve İndüklenmiş Normotermi 53
Priya Srikanth ve Catherine S. W. Albin
Çeviri: Dilan Taş, Zaur Mehdiyev

49 Status Epileptikus 259
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Ünal Balıkel, Büşra Nur Balıkel

50 Sürekli EEG Monitörizasyonu, Elektrografik Nöbetler ve İktal-İnteriktal Sürekliliği.....263
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Sevim Kapukaya, Fatma Ger Akarsu

51 Nöromusküler Krizler: Guillain-Barré Sendromu ve Myastenia Gravis'in YBÜ Yönetimi 269
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Pelin Batmaz, Fatma Ger Akarsu

52 Servikal Omurga Yaralanmasının Değerlendirilmesi.....273
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Melis Doğanay Öcalan, Mustafa Çağrı Öcalan

53 Omurilik Yaralanmalarının Yoğun Bakım Ünitesinde Yönetimi 277
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Zeynep Pekgöz, Büşra Yarsan

54 Postoperatif Kraniotomi Hastasının Yönetimi.....283
Alison Paolino ve Catherine S. W. Albin
Çeviri: Selen Yılmaz İbiş, Can İbiş

55 Serebrovasküler Hastaların Ameliyat Sonrası Yönetimi.....291
Alison Paolino ve Catherine S. W. Albin
Çeviri: Ali Aydoğan, İsmet Murat Melek

56 Beyin Ölümü Testine Hazırlık.....299
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Süha Kavasoğlu, Fatma Zehra Altunç

57 Nöro-YBÜ'de Beslenme.....303
Carmen Lo
Çeviri: Turay Mutlu, İsmet Murat Melek

58 Nöroloji Yoğun Bakımda Hipernatremi.....307
Melissa Bentley ve Catherine S. W. Albin
Çeviri: Mert Şimşek, Cansu Uzunoğlu

59 Nörolojide Hiponatremi.....311
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Helin Benkel, Cansu Uzunoğlu

60 Nöro-YBÜ'de Yaygın Kullanılan Pressörler ve İnotroplar 313
Catherine S. W. Albin ve Megan E. Barra
Çeviri: Akın Akdaş, Zaur Mehdiyev

61 Nöroloji Yoğun Bakım Ünitesinde Nöbet Profilaksisi.....315
Amanda Rivera, Stephanie Seto, ve Megan E. Barra
Çeviri: Eşref Erol, Fatma Ger Akarsu

62 Nörolojik Hastalarda Venöz Tromboembolizm Profilaksisi.....317
Stephanie Seto ve Megan E. Barra
Çeviri: Gökberk Kuzucu, İsmet Murat Melek

Kısım V Önemli Kaynaklar

63 Beyin Sapı Anatomisi 323
Catherine S. W. Albin ve Sahar F. Zafar
Çeviri: Duygu Erol, Zaur Mehdiyev

64 Nöro-YBÜ'de İntravenöz Sıvı Tedavisi 325
Megan E. Barra
Çeviri: Elif Ercan Taşkın, Zaur Mehdiyev

65 Yetişkinlerde Kullanılan Anti-Nöbet İlaç Tablosu 327
Megan E. Barra ve David Fischer
Çeviri: İdal Emre Acar, Cansu Uzunoğlu

66 Nöroloji Hastalarında Sık Görülen İlaç-İlaç Etkileşimleri 339
Stephanie Seto, Amanda Rivera, ve Megan E. Barra
Çeviri: Turay Mutlu, İsmet Murat Melek

67 Myastenia Gravis: Kaçınılması Gereken İlaçlar 343
Megan E. Barra ve John Y. Rhee
Çeviri: Ata Yağız Nart, Fatma Ger Akarsu

68 Parkinson Hastalığı: Kaçınılması Gereken İlaçlar 347
Amanda Rivera ve Megan E. Barra
Çeviri: Seda Bostan, Fatma Ger Akarsu

NIH İnme Ölçeği 351
Çeviri: Siyament Saçaklıdır

Dizin 359

Yazarlar

Catherine S. W. Albin, MD Department of Neurology, Emory University School of Medicine, Atlanta, GA, USA

Megan E. Barra, PharmD Department of Pharmacy, Massachusetts General Hospital, Boston, MA, USA

Marinus Pharmaceuticals, Inc., Radnor, PA, USA

Melissa Bentley, ACNP-BC Emory University Hospital, Neuroscience ICU, Atlanta, GA, USA

David Fischer, MD Department of Neurology, Massachusetts General Hospital, Boston, MA, USA

Kristin Galetta, MD Department of Neurology, Brigham and Women's Hospital, Boston, MA, USA

James Hillis, MBBS, DPhil Department of Neurology, Massachusetts General Hospital, Harvard Medical School, Boston, MA, USA

Kathryn Holroyd, MD Department of Neurology, Brigham and Women's Hospital, Boston, MA, USA

Eric C. Lawson, MD Department of Neurology, Emory University School of Medicine, Atlanta, GA, USA

Carmen Lo, MS, RD, LDN, CNSC Nutrition and Food Services, Massachusetts General Hospital, Boston, MA, USA

Juan Carlos Martinez Gutierrez, MD Department of Neurology, University of Texas Health Science Center at Houston, Houston, TX, USA

Alison Paolino, ACNP-BC Neuroscience ICU, Emory University Hospital, Atlanta, GA, USA

Christopher Reeves, NP Neuroscience Intensive Care Unit, Massachusetts General Hospital, Boston, MA, USA

John Y. Rhee, MD, MPH Department of Neurology, Massachusetts General Hospital, Brigham and Women's Hospital, Harvard Medical School, Boston, MA, USA

Amanda Rivera, PharmD Department of Pharmacy, Massachusetts General Hospital, Boston, MA, USA

Stephanie Seto, PharmD Department of Pharmacy, Massachusetts General Hospital, Boston, MA, USA

Priya Srikanth, MD, PhD Department of Neurology, Massachusetts General Hospital, Boston, MA, USA

Sahar F. Zafar, MD, MBBS Department of Neurology, Massachusetts General Hospital, Harvard Medical School, Boston, MA, USA

Önsöz

Bu kitap, nörolojik acillerle karşılaşan tüm hekimler için hızlı, güvenilir ve pratik bir başvuru kaynağı sunma amacıyla Türkçeye kazandırılmıştır. “Akut Nöroloji: Hayatta Kalma Kılavuzu”, nöroloji klinik pratiğinin en kritik anlarında hekime yol gösterecek, pratik, son yayınlanan kılavuzların rehberliğinde, güncel bilgileri barındıran bir kitaptır. Akut inme, status epileptikus, miyastenik kriz ve Parkinson hastalığında ani klinik kötüleşmeler gibi yaşamı tehdit eden tablolar, yalnızca nöroloji uzmanlarının değil; acil tıp, yoğun bakım, dahiliye ve aile hekimliği gibi farklı branşlardan klinisyenlerin de hızla müdahale etmesi gereken durumlardır.

Türkiye’de yapılan epidemiyolojik çalışmalarda gösterildiği üzere, bu tablolardan özellikle akut inmeler yıllık yaklaşık 200.000 yeni vaka ile yüksek bir insidansa sahiptir ve dünya genelinde her dört kişiden biri yaşamı boyunca bir kez inme geçirmektedir. Status epileptikus, acil servislere sık başvuru nedenlerinden biridir ve epilepsi hastalarının yaklaşık %5 ilâ 10’unda gelişebilmektedir. Miyastenik kriz, sıklığı daha az olmakla birlikte, miyastenia gravis tanılı bireylerin %15–20’sinde yaşamı tehdit eden bir komplikasyon olarak ortaya çıkabilmektedir. Parkinson hastalarında ortaya çıkan ani klinik kötüleşmeler de sıklıkla acil servis, nöroloji ve yoğun bakım hekimlerinin müdahalesini gerektirir.

Bu rehber, güncel literatür ve uluslararası kılavuzlara dayanarak sadeleştirilmiş, uygulanabilir bilgiler sunmakta ve çok sayıda klinik senaryoya ışık tutmaktadır. Hekimlerin zamanla yarıştığı durumlarda karar alma süreçlerini destekleyeceğine ve klinik öngörüye katkı sunacağına inanıyoruz. Bu çeviri çalışmasına emek veren tüm ekip arkadaşlarımıza ve özgün eserin yazarlarına içtenlikle teşekkür ederiz.

6 Şubat depremi, bizden aldığı telafisi imkânsız değerlerle, içimizden çok büyük parçalar kopardı. Bu çeviri eserini, 6 Şubat depreminde kaybettiğimiz ve gidişleriyle bizi eksik bırakan sevgili dostlarımıza ithaf ediyoruz. Tümü harikulade insanlar ve doktorlar olan Bessam Ezelsoy, Bircan Turunç, Eda Kahiloğulları Aşkar ve eşi Emre Aşkar’ı tarifi kelimelerle mümkün olmayan bir özlemle anıyoruz. Tanımış ve bir dönem aynı yolda yürümüş olmaktan onur duyduğumuz kıymetli dostlarımızın anısına en derin sevgi ve saygılarımızla...

İsmet Murat Melek
Zaur Mehdiyev
Cansu Uzunoğlu
Fatma Ger Akarsu
Turay Mutlu
Meral Öksüz

Çeviriye Katkıda Bulunanlar

Ahmet Miraç Duranay, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Akın Akdaş, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Aleyna Selin Şahin, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Ali Aydoğan, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Ata Yağız Nart, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Ayşe Naz Altınsoy, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Ayten Ceren Erdoğan, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Ayzıt Mantı, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Batuhan Özerdem, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Beria Nur Ertuğrul, Uzm. Dr.
Ordu Devlet Hastanesi Nöroloji Kliniği

Berke Bağcı, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Buğra Selluncak, Dr.
Adana Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Büşra Nur Balıkel, Uzm. Dr.
Niğde Ömer Halisdemir Eğitim ve Araştırma Hastanesi Nöroloji Kliniği

Büşra Yarsan, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Can İbiş, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Bilkent Şehir Hastanesi Psikiyatri Kliniği

Cansu Uzunoğlu, Uzm. Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Dilan Taş, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Duru Melek
Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi İngilizce Mütercim ve Tercümanlık Bölümü

Duygu Arslan Mehdiyev, Uzm. Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Duygu Erol, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Ebrar Betül Demir, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Elif Çalışkan, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Elif Ercan Taşkın, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Enes Ahmet Yüksektepe, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Esra Kurt, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Eşref Erol, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Ezgi Çoraplı, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Fatıma Zehra Demirtaş, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Fatma Akçelebi Eldek, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Fatma Ger Akarsu, Uzm. Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Fatma Nur Uğur, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Fatma Zehra Altunç, Uzm. Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Gonca Nur Boğa, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Gökberk Kuzucu, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Hacı Asım Kılıç, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Helin Benkel, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

İdal Emre Acar, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

İnan Uzunoğlu, Doç. Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroşirürji Kliniği

İrem Ceyda Bildik, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

İsmet Murat Melek, Prof. Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Mehmet Eranil, Uzm. Dr.
Ankara Elmadağ Dr. Hulusi Alataş Devlet Hastanesi Nöroloji Kliniği

Mehmet Numan Çam, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Mehmetcan Yeşilkaya, Uzm. Dr.
Hitit Üniversitesi Çorum Erol Olçok Eğitim ve Araştırma Hastanesi Nöroloji Kliniği

Melis Doğanay Öcalan, Uzm. Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Meral Öksüz, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Mert Atakan Benkel, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Mert Şenol, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Mert Şimşek, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Mustafa Çağrı Öcalan, Uzm. Dr.
Ankara Mamak Devlet Hastanesi Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Kliniği

Mustafa Erkim Pasin, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Nurbanu Toprakoğlu Tavukçu, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Ömer Faruk Yıldız, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Pelin Batmaz, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Rahime Firdevs Acar, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

S. Merve Özdemir, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Seda Bostan, Uzm. Dr.
Medipol Acıbadem Bölge Hastanesi Nöroloji Kliniği

Selen Yılmaz İbiş, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Sena Aydın, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Sevim Kapukaya, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Sezin Yılmaz, Uzm. Dr.
Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Nöroloji Kliniği

Sibel Dinç, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Siyament Saçaklıdır, Dr.
Surrey and Borders Partnership NHS Foundation Trust

Süha Kavasoğlu, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Şule Dalga, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Tolga Karabacak, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Tuğba Üzel, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Turay Mutlu, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Umur Alp Erdin, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Ünal Balıkel, Uzm. Dr.
Niğde Ömer Halisdemir Eğitim ve Araştırma Hastanesi Nöroloji Kliniği

Yağmur Saray, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Yılmaz Ege Dinç, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Zaur Mehdiyev, Uzm. Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

Zeynep Deniz Koluş Yıldırım, Dr.
Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroloji Anabilim Dalı

Zeynep Pekgöz, Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Etlik Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği